

Štev. 5.

Leto 4.

Izhaja dvakrat na mesec.
Naročnina četrletno 12 dinarjev.

Uredništvo in upravljanje:

Ljubljana, Karla Marksa trg 2 (prej Turjaški
trg), kamor naj se tudi pošiljajo rokopisi.**Svoje pravice bodo uveljavili železničarji le z združeno močjo. Zavedajte se tega, trpini in organizirajte se vsi v USŽ.**

Otvoritev Delavske zbornice.

Dne 17. februarja je bila v Ljubljani slovesno otvorjena palača Delavske zbornice, v kateri se nahajajo poleg uradnih prostorov zbornice, borze dela, več stanovanj tudi prostori strokovnih organizacij. Strokovna komisija ima v prvem nadstropju 9 sob, v katerih so nastanjene vse njej priključene organizacije.

Železničarski zaupniki iz zunanjih krajev se sicer otvoritve niso udeležili, ker smo imeli ravno preteklo nedeljo v Ljubljani širše zborovanje povodom skupščine bolniške blagajne, vendar se vsi zavedamo, da je palača Delavske zbornice dom strokovno organiziranega delavstva iz vse Slovenije. Vseeno se še najde tu in tam kak »revolucionaren« junak, ki smatra za prvo dolžnost, da zabavlja čez to »kapitalistično« institucijo, imajoč pri tem pred očmi edini cilj, v delavcu zadušiti vsako zaupanje do delavskih institucij in do organizacij samih, ker hoče, da bi delavstvo ostalo neorganizirano in razcepljeno in da se sploh ne bi brigalo za vsakodnevna pereča vprašanja. Da bodo železničarji poučeni o nalogah in delu delavske zbornice, prinašamo tu izvešček najvažnejših vprašanj, s katerimi se je zbornica bavila.

Naloga Delavske zbornice je, da daje državnim in samoupravnim oblastem v vseh vprašanjih, ki se tičejo delavstva, svoja mnenja in da podpira s svoje strani zahteve strokovnih organizacij. V ta namen je potrebno zbiranje obširnega in najrazličnejšega statističnega materiala in pa da v čim večji meri širi med delavstvom izobrazbo in ga duhovno dviga. Torej je Delavska zbornica neke vrste izvrševalni organ sklepov in nalog strokovnih organizacij.

S pomočjo statističnih podatkov je bilo strokovnim organizacijam s pomočjo Delavske zbornice mogoče zaščititi delavske interese in odvrniti marsikatero škodo, ki je pretila delavstvu in nameščentvu.

Zbornica je strokovnjsko nastopila pri razpravi o novem davčnem zakonu, ki je prinesel izenačenje in vsaj delno zmanjšal dosedanja silna bremena, naložena baš na delavska ramena. Istotako nastopa zbornica vselej pri vprašanjih, ki se tičejo delavskega zavarovanja. Zlasti ne smemo tu pozabiti prizadevanj zbornice za zdravo rešitev rudarskega starostnega zavarovanja. Enako skrb ima zbornica tudi za ostale starovpokoje, predvsem železničarje. Ugotovljeno je med drugim, da se je stari nezgodnim rentnikom in vpokojencem v času vojne in v povojnih letih inflacije konfisciralo v raznih pravnih oblikah nad 98 odstotkov njihove v prejemskih rezervah zbrane imovine, t. j. nad 450 milijonov dinarjev. Posledica tega je, da prejemajo ti reveži danes mesečno pokojnino v najboljšem slučaju 300 Din in da deloma dobesedno gladujejo. Železničarskih vpokojencev je 2700, železničarskih ponesrečencev nad 500, rudarskih vpokojencev in ponesrečencev nad 1500 in še drugih več. Gotovo je skrb za sanacijo zavarovanja teh revežev nujno na mestu.

Enako važna je mezdna statistika in z njo v zvezi statistika cen življenjskih potrebščin in konzuma. Industrija se poslužuje pri nas predvsem nekvalificiranih delovnih moči, in je že predložila konkretne zakon-

ske osnutke, zlasti osnutek zakona o službenih odnosih pomožnega osebja. Pri mezdnih gibanjih in drugih delavskih pokretilih je Delavska zbornica sodelovala in pri kolektivnih pogodbah je vselej krepko podprla zahteve strokovnih organizacij.

Lansko leto je začelo poslovati sodišče delavskega zavarovanja in tu izvršuje Delavska zbornica vse ukrepe strokovnih organizacij. (Razpravo o teh sodiščih priobčimo v prihodnji številki.)

Isto je z delavskimi pokojninskimi fondi, ki so se začeli na inicijativno Strokovne komisije za Slovenijo snovati v tovarnah z nad 100 delavci. Delavska zbornica je šla tu odločno na delo in fondi se že snujejo. Tako se bo starostno zavarovanje delavcev vsaj nekoliko dvignilo z mrtve točke.

Za delavsko izobrazbo je Delavska zbornica napela vse moči in tako delujejo čitalnica in knjižnica v Ljubljani in Mariboru naravnost presejnetljivo. Izobrazbe treba delavstvu, knjig mu treba. Tako je ljubljanska knjižnica v januarju 1929 izposodila 2298 obiskovalcem 4844 knjig.

Nameravajo se pa še letos osnovati knjižnice v Trbovljah in v Celju ter so v načrtu tudi delavske visoke šole.

To je v kratkem obrisu nekaj glavnih nalog Delavske zbornice.

Tajnik s. Uratnik je med drugim povdaril odločno in krepko:

V tem domu so našle prostora svobodne delavske organizacije, ki so duša in osnovno gibalno vse socialne politike. Onemogočiti te organizacije se pravi presekati vez, ki druži delavstvo v celote in ga usposablja, da nastopa kot enakoverden faktor.

Zastopnik ministrstva dr. Tujković je povdaril:

»Prepričani smo, da ni treba sedanje socialne politike v naši državi le obdržati, temveč jo tudi razširiti.«

Veliki župan dr. Vodopivec pa je med drugim izjavil:

»Nekateri so mislili, da je sedaj prišel ugoden trenutek, da se socialne pridobitve, ki si jih je delavstvo težko pridobilo, zmanjšajo. Toda to se le želje posameznikov!«

Dr. Topalović, osrednji tajnik Delavskih zbornic, je konstatiral z zadovoljstvom izjavo državnega predstavnika o socialnih pridobitvah delavstva. Delavstvo predstavlja veliko elementarno silo, ki zna ustvarjati, ki pa zna tudi rušiti. Spomnil se je korenin ustanove Delavske zbornice in njene lepe palače ter vzkliknil pozdrav delavcem v Trbovljah, Hrastniku, Zagorju in drugih delavskih središčih.

Tako se je izvršila otvoritev palače Delavske zbornice.

Navajeni smo raznih izjav gospode pri slavnostnih momentih. Vemo, koliko je nanje dati. Vendar izjava velikega župana pomeni mnogo in nam daje vedeti, da v današnji dobi tudi desničarska reakcija z enim sunkom ne more izvršiti svojih stremiljenj. Delo delavstva, organiziranega v razrednih strokovnih organizacijah, pa je, da se to ne bo moglo izvršiti tudi z večkratnimi sunki. Izjava zastopnika ministra socialne politike in velikega župana mora organizirano delavstvo uresničiti. Socialni zakoni se morajo izboljšati in razširiti. To je naloga strokovnih organizacij in naloga Delavske zbornice v današnji kapitalistični atmosferi.

ljačko zadrugo». Člankar v »Zadru-garju« ne odgovarja na naš dopis, se ne peča s predlogi, ki smo jih omenili, ampak priobči enostaven napad, kjer nam očita neobjektivnost in nerresnico. Ja, gospodje, resnica bo v oči in težko jo je gledati. Ne bomo se spuščali v polemiko, ker bodo člani itak sami imeli priliko na občnem zboru razpravljati o taktiki Nabavljačke zadruge, zlasti pa o dejstvu, ali naj se Nabavljačka zadruga prevzame v domeno zvezarjev pod vodstvom g. Deržiča in g. Škerjanca ter odpravi vsaka kontrola in uvede sistem kimanja ter se še naprej stremi edino za tem, da se koncem leta izkaže milijonske dobičke kot dokaz, kako se železničarjem dobro godi, ker si v lastni trgovini znajo tako gospodariti, da si pri nabavi živil znajo odtrgati od svojih plač visoke zneske. Enako bodo imeli člani na občnem zboru odločati, ali naj se vodi Nabavljačka zadruga po principih privatnega kapitalista ali pa naj pri vodstvu odločuje zadrugi princip vzeti iz delavskega stališča. Članstvo bo tudi na občnem zboru odločilo, ali je potrebno sodelovanje vseh zadrugarjev in ali naj imajo vsi enake pravice, oziroma ali naj v zadrugi diktira eden, nakupovalci in ostali zadrugarji pa naj imajo pravico kupovati, spravljati skupaj milijonske dobičke in molčati.

Člankar se v »Zadru-garju« ne spušča v uvodne predloge in gre tu-

di preko drugega našega članka ter le ugotavlja, da je »Neslana trditve in predpustna šala« ako se trdi, da jadra zadruga po pogubonosni poti. Iz odgovora sledi le, da so gotovi ljudje mnenja, da ne sme nihče ob pravem času povedati o preteči nevarnosti, ampak da je dolžnost vseh, ki se eventualno s taktiko ne strinja, jo molčati ali pa izginiti. Zakaj se člankar tako previdno izogiblje trditve, da obstoji neka istovetnost med večino upravnega in nadzornega odbora zadruga ter zvezo? Člankar naj se še spomni nazaj na prva leta, ko je bilo vodstvo zadruga izbrano iz vrst članov ne glede na njegovo politično ali organizacijsko pripadnost in naj ugotovi uspehe dotičnih let, ko je bilo treba orati ledino in gospodariti z majhnim številom članstva ter naj primerja rezultate z uspehi zadnjih let. Predpogoji za procvit zadruga je, da imajo vsi člani utis o nepristranosti odbora, zaupanje v odbor in le tak odbor mora biti letos na občnem zboru izvoljen, da bo znal skupno s železničarji neoziraje se na organizacijsko pripadnost delati in voditi kritiko v prospeh zadruga institucije. Če pa se bo šlo po sedanjosti naprej in se bo delilo članstvo v dve vrsti, odpravila nepristranska kontrola, potem moremo le še ponovno svariti: Zadruga ne stopi na pogubonosno pot!

Ali se bo sedaj kaj spremenilo?

Letošnja zima bo ostala dolgo vtisnjena v spominu železničarjev. Če hočemo le nekoliko presoditi, v kako težkem položaju so se železničarji nahajali, moramo ugotoviti, v koliko so bili sploh pripravljani na službo pod tako težkimi pogoji. Plače osebja so vsem dobro poznane, da pri polovici železničarjev ne dosega niti polovice onega zneska, ki bi bil za redno preživljanje in obliko potreben. Službena obleka se je od leta 1923 dalje zelo neredno podeljevala, tako da je uprava osebju dolžna po nekod nad polovico službene obleke. Novi pravilnik predvideva za nabavo obleke boren pavšal, ki pa ga dobe le gotove kategorije. Činovniki III. kategorije si morajo obleko kupovati sami, pomožni kretniki, premikači in zavratač pa mora tudi sam gledati, kje bi obleko dobil. Poleg tega se mu je ukinila še 20 odstot. eksekutivna doklada. O inventarnih kožuhih in njih podelitvi zlasti na manjših postajah bi se dalo napisati cele storije. Kako je bila železnica preskrbljena s premožem čez zimo, tudi ni več nobena uradna tajnost. Enako je vsem znano, da so neprestane redukcije železničarjev, ki so se vršile izrecno na račun delavstva in eksekutivnega osebja skrele vrste železničarjev tako, da je njih stalež komaj kril potrebo v času rednega prometa in razmer. Osemurnik se je v večini edinic zlasti pa v eksekutivni službi popolnoma ukinil, kazni so se podvojile, vse v znamenju štednje in uvarjanja discipline med železničarji. Strogost naj bi pri nas pri velikem delu višjih organov nadomestila pravo »strokovno izobrazbo«, ker pri nas se je le preveč udomačila praksa, da za visoke položaje zadostuje šolsko spričevalo in vplivna beseda kakšnega veljaka. Osebe je opetovano dalo duška nezadovoljstvu nad takim sistemom ter zahtevalo osemurnik in ostale pravice povdarjajoč, da od izmozganega železničarja ne bo mogoče zahtevati produktivnega dela. Tudi letošnja zima, snežene zamele, mraz in plazove se je mislilo premagati z navadnim ukazom.

Redukcije, ki so se izvedle zlasti na območju zagrebske direkcije, zlasti med progovnim osebjem, kjer se je uvedlo skoro po polmesečno brezplačno praznovanje, se niso ukinile, ko je začel pritiskati sneg in mraz. S polovico progovnega osebja se je hotelo vzdržati reden promet in očistiti proge, kar je moralo biti pač že zadnjemu lajku jasno, da je to nemogoče.

Posledica je bila, da so se zameti kopili, vlaki obitali in so bile cele proge zaprte, ker se ni pravčasno z vsemi močmi prišlo za delo. Štednja in redukcija progovnega osebja pa bo imela velike in nedogledne posledice šele spomladi in uprava bo morala za vzdrževanje proge vreči ven gotovo dvakrat večji znesek, kot si ga je prihranila z redukcijami. Dokler so proge in spodnji ustroj zmrznjeni, promet še nekako sigurno gre. Čim pa se bo začelo tajati in

se bodo velike snežene mase spremenile v vodo ter se bo zemlja odvajala, se bo bradko mlačevalo nespametno štedenje od lanske jeseni in pomanjkljivosti na slabo vzdržanih progah, zlasti na progi Ogulin-Split in še več drugih progah v zagrebski direkciji, bodo zahtevale svoje žrtve.

Osebe je zadnja dva meseca žrtvovalo ogromno, da se vzdrži redni promet. Koliko bolnih uslužbencev je kljub boleznim še naprej vršilo službo, koliko vlakospremnikov je v slabih oblekah in brez prehrane ostalo po več dni v sneženih zametih. Mraz jim je razjedal kosti, upravi pa ni prišlo na misel, da bi temu osebju preskrbeli vsaj gorkega čaja. Ko pa so v ljubljanski direkciji Nabavljačka zadruga in privatniki zbrali skupaj sladkor in čaj ter nekaj denarja, se je pa takoj smatrala direkcija za poklicano, da ona odreja, kako se bo razdeljevalo blago, h kateremu ni ona prispevala niti pare.

Istotako pa je neupoštevanje predpisov zlasti pri nabavi premožja od strani direkcije, vrglo ne samo nešteto železničarjev, ampak tudi privatnih delavcev v bedo in bolezen. Cele mesece so morali ubogi železničarji čakati na premož (od novembra pa do sedaj), ker je ves premož pobrala železniška uprava. Železničar je moral že novembra 1928 plačati premož, ko ga je naročil, a dobil ga ni cele tri mesece. Železniška direkcija je zadnje dneve celo rekvirirala premož, odposlan privatnim tvrdkam, kar je imelo za posledico, da so nekatere privatne industrije odpovedale stotinam delavcev sredi najhušjega mraza službo, ker so morale obrat reducirati vsled pomanjkanja premožja. Radovedni smo, kako se bodo nadrejene oblasti sedaj oddolžile onim, ki niso sedeli po gorkih pisarnah, ampak so vršili najnapornejšo službo ne glede na delovni čas, prehrano ali svoje zdravje. Istotako pa smo radovedni, kaj bo ministrstvo ukrenilo proti onim organom na železnici, ki so zagrešili, da niso bile kurilnice preskrbljene z zadostno rezervno premožja, vsled česar so morale v najhušji zimi trpeti široke delavske mase.

Ministrstvo saobračaja naj v lastnem interesu in v interesu vsega prebivalstva in gospodarstva pripozna, da so večne redukcije, ki so se izvajale pod prejšnjimi režimi, upropačevale železnice, ki se danes nahajajo v nezavidljivem stanju. Redukcija pravic osebja in istočasna potrošitev dolžnosti, vedne okrožnice vsebujejo grožnje in navodila za kazni ter preizkušnje plače so imele slabe posledice. Dolžnost ministrstva je sedaj, da usmeri svoje bodoče delo v pravcu pripoznanja delavskih pravic, da preneha z redukcijami in povrne osebju one pravice, ki jih je že imelo do leta 1925 ter pripozna stalnost in vpošteva v prvi vrsti strokovno izobrazbo.

Še Nabavljačka zadruga.

Na drugem mestu prinašamo poročilo, kako so se po nekod volili delegati za občni zbor, tu pa se hoče-

mo malo pečati z odgovorom, ki je bil priobčen v »Zadru-garju« št. 3 na naš članek »Pred volitvami v Nabav-

Vsem članom izvršnega odbora, predsednikom ljublj. sekcij in ostalim funkcionarjem!

Centralna uprava USZJ sklicuje v ponedeljek, dne 4. marca 1929 v prostorih Delavske zbornice v I. nadstropju (Miklošičeva cesta) skupno sejo izvršnega odbora s predsedniki in odborniki sekcij, člani upravnega in nadzornega odbora bolniške blagajne. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

Dnevni red:

1. Predlogi za glavno skupščino bolniškega fonda in direktive našim delegatom.
2. Razprava o novem pravilniku saveza, ki naj se predloži kongresu.

3. Razprava glede starostnega zavarovanja delavcev in nastavljenec.
 4. Reorganizacija strokovnih sekcij pri centrali.
 5. Razno.
- Dolžnost vseh članov izvršnega odbora, vseh odbornikov ljubljanskih sekcij (sekcija vlakospremnega, premikalskega osebja, kurilniških delavcev, skladišnega osebja, progovnega osebja in profesoristov) je, da se te seje sigurno in točno udeležijo. Razpisišali ne bomo posebnih vabil.

Izvršni odbor USZJ.

Stanovanjska zaščita.

S 1. februarjem 1929 so zopet začele prihajati trume železničarjev iz Ljubljane v organizacijo iskat nasvetov in tožiti svoje gorje. S 1. majem 1929 je nešteto družinam odpovedano stanovanje, ali pa se jim je dalo na znanje, da bodo morali plačati horendne vsote za najemnino; tako imamo slučaj, ko bi delavec z družino 4 članov moral plačati nad polovico svojega čistega zaslužka za najemnino. Hišni lastnik ne vpraša, kako naj živi ta bedna družina, on se le zaveda, da mu bo s 1. majem dana možnost, da za čisto zidovje čim več iztisne. Tisti, ki ne more ali noče plačati tega, kar zahteva on, naj se izseli, naj gre na cesto.

»Delavec«, glasilu Strokovne komisije, je prinesel pod naslovom »Stanovanjska in socialna beda« dobro karakteristiko sedanjih razmer, zato ga ponatiskujemo v celoti:

Letos imamo izredno zimo. Hud dolgotrajen mraz pritiska. In v tej ostri, za siromake naravnost grozni zimi se zmoti tupaletam kdo, da poroča o »stanovanjskih brlogih«, v katerih umirajo siromašni ljudje.

Nesreče so pravzaprav vzrok tem poročilom, ki jih listi objavljajo čitateljem, da zadostne naročnikom, ki želijo po senzacijah — samo po senzacijah —, ne da bi pomislili, kakšna krivica je to davljenje naroda in kje so vzroki.

Mati vdova ima majhno sobico in tri otroke. Perica je, da plača stanarino 200 dinarjev na mesec. Ili mora za delom, otroci ostanejo doma. Da jih ne bi zeblo, je mati zakurila. In vsi trije otroci so zgoreli.

V velikem mestu v naši državi je hiša, ki ima nad deset brlogov. V enem stanuje pet ljudi. V brlogu je ena postelja, na kateri leži težko bolna jetična žena. Za druge štiri ni prostora, da bi kam legli, ampak se slone ob zidu.

Mati z dvema otrokoma je strežnica. Gre z doma; oba otroka zgorita med tem doma.

Berači-delavci.

O dveh slučajih smo te dni čitali. Pridna delavca sta bila, dokler so jima dopuščale fizične moči. Starost in oslabelost pa jima je ponudila v roko beraško palico, dokler ni eden omagal od gladi in mraza na cesti, drugi pa v podstrešni luknji. Oba so žrle uši pri živem telesu, oba sta bila zavita le v čunje. Poginila sta brez pomoči v nesnagi, gladi in mrazu.

Čitali smo še mnogo podobnih dogodkov, ki so le posamezni. Koliko gorja, koliko bede, koliko krivic, ki se delajo starim in onemoglim siromakom pa je zakritih; koliko je trpinov, ki neso grozno trpljenje v grob, v pozabnost. Lahkomišljeno človeštvo si s takimi stvarmi ne dela skrbi. Pozabi vse in pije in poje ter pleše.

Kakor morilni stroj se vrti življenje delovnih slojev, iz katerega lete iveri, da jih družba pomeče na smetišče — in pozabi, a stroj se vrti iznova in iznova.

Le malo teh grozot pride v javnost. In vendar so že te grozote tako kričeče, da se mora tudi najizrazitejši flegmatik vprašati: Torej menda vendarle eksistira socialno vprašanje?

Ljudje zmrzujejo, tiči zmrzujejo, divjčina zmrzuje, zmrzuje recimo dva tisoč

delavskih rodbin in gladije obnemem. V časopisu se izreka upravičeno sočutje in usmiljenje, pa — amen. Ne stori se nič temeljitega, da bi se zla odpravila.

Spiro vseh teh dogodkov stanujejo ljudje po okuženih, nezdravih luknjah in brlogih. Zdi se tako, kakor bi bil to namen, da zaradi, ko se izgara, čimprej pogine, da ne dela napotja in stroškov drugim in družbi.

Sicer vemo, da namen ni tak, ampak malomarnost je, kapitalistična požrešnost je taka, da smatra človeka za orodje, ki kapitalista nič ne stane, in naj se po porabi zažene v staro šaro.

Odtod so in odtod nastajajo take žalostne socialne razmere, katerim se delavstvo in vsak pravičen ter socialno čuteč človek absolutno protivi. Za ohranitev takih razmer ali proti izboljšanju more biti le podivjan človek, ki smatra sebe za boga, vse drugo človeštvo pa za malovredne subjekte.

Življenje je učitelj, pravi pregovor. Take slike kažejo življenje in pot, kako je treba urejevati in urediti življenje.

Delavstvo se nahaja ravno sedaj v borbi za zaščito stanovanjskih najemnikov ter za zavarovanje za nezaposlenost in za starost.

Toda v tistem trenutku, ko se delavstvo bori za te upravičene, v socialnih razmerah utemeljene zahteve, zaženo v nasprotnem taboru huronski krik proti tem zahtevam, kakor da bi ne poznali življenja in ne čitali svojih lastnih časopisov.

Pozivamo delavske zaupnike, da po mestih in industrijskih krajih zbirajo stanovanjske nedostanke, prestejeje nesrečne, ubožne rodbine in siromašne slučaje onemoglih in bolnih delavcev ter jih v kratkem pregledu objavijo v »Delavcu«.

Naj vidijo sovražniki delavskega varstva in zavarovanja, kako zločinska je njih protisocialna politika!

17. marca t. l. se vrši v Celju konferenca zastopnikov strokovnih organizacij in društva stanovanjskih najemnikov v Mariboru (a ljubljansko društvo stanovanjskih najemnikov, kaj dela?), kjer se bo izdelal načrt akcij, da se doseže:

1. Uveljavljenje stanovanjskega zakona, ki naj velja najmanj do leta 1935., in ki bo ščitil gospodarsko šibkejšo.
2. Kot maksimalna najemnina v starih zgradbah naj se določi zlata pariteta.
3. Kazniva naj bo kot oduševstvo vsaka zahteva po vstopnini, odstopnini, prispevki za popravilo hiš ali stanovanj itd.
4. Vsi davki naj se plačujejo tudi za prazna stanovanja.

Zahtevamo zdrava stanovanja, cena stanovanja, primerne plače pa tudi zavarovanje za nezaposlene in onemogle!

Zahtevamo varstvo otrok in mater!

Kdo ima še pogum samo kihiniti proti takim zahtevam, naj se javi, da ga pokažemo celemu svetu!

Dokler se glavnice kapitalističnih delniških družb, trustov in kartelov leto za letom podvajajo, početvarjajo, toliko časa je govorenje o gospodarski krizi — laž.

Proletarci — na plan!

Železničarji, ne delajte si iluzij!

Železničarji so bili zopet enkrat imenitno potegnjeni. Že od prejšnjega življenjskega del železničarjev v iluziji, da se bo enkrat njihov bedni položaj izboljšal, en del pa se zaveda tega, da se bo položaj izboljšal šele tedaj, ko bodo železničarji to sami hoteli, to je, da se organizirajo po vzgledu železničarjev drugih držav. Oni organizacijsko leni del je upal ob vsaki spremembi režima, da bo zdaj pa zdaj ta in ta minister nekaj izdatnega podvzel, češ, saj nam morajo nekaj dati. Zastonj je takim ljudem vsaka beseda, oni žive v zmoti dalje, da bo nekaj samo prišlo. Ko je prišel sedanji režim na krmilo, so se iluzije neskončno povečale. K temu pa niso malo pripomogli dnevniki časopisi, med katerimi je bil tudi čvrsti vredni »Slovenec«, ki mu ni prav nič težko, danes demantirati ono, kar je večkrat sam trdil ter obljuboval.

Da med železničarji vlada črna beda ter pomanjkanje, tega ni treba posebej naglašati, kajti to ve vsa široka javnost ravno tako dobro, kot vedo železničarji sami. Kajti obrtniki vseh vrst, ki so več ali manj na železničarje navezani, gredo vsled premajhnih plač železničarjev sami v nič. A najbolj trpe pa delavci, katerih je okrog 60 odstotkov od celokupnega žel. osebja. Med tem, ko je nastavljeno osebje vendar le enkrat prišlo do vsaj enega dela razlik, delavci ne dobe razlik, četudi njim ravno tako uprava iste dolžuje in sicer v ljubljanski direkciji. Obljublja se delavcem že več let pravilnik in ta bi imel sedaj stopiti v veljavo, toda iz sledečega izhaja, da ne bo še dolgo nič!

Ker se delavstvo neprestano obrača na zaupnike z vprašanji glede pravilnika, je

najbolje, da objavimo izjavo, ki jo je pustil minister za železnice v nedeljskem »Slovenecu« objaviti.

Objava se glasi:

Ne vzbujajte pretiranih želj. — Resen opomin železniškega ministra, da ne bo nepotrebnih razočaranj.

Nekateri listi stalno vzdržujejo vest, da je v najkrajšem času pričakovati sprememb zakona o državnem prometnem osebju. V svojih trditvah so se povzpeli celo tako daleč, da so našli poviške plače, ki jih bodo prejeli železniški uradniki. To pisanje gre zelo nasproti željam, ki jih po pravici povzroča težavno materialno stanje državnih železničarjev. Mnogi železničarji so si sami ustvarili nadaljnje kombinacije. Ker je bila želja mati teh vesti, so na podlagi tega delali račune.

Povdariti je, da je potrebna največja previdnost, ker so državne finance slabe. Tudi železniška sredstva za enkrat ne zadostujejo, da bi se mogla pričakovati kakšna učinkovitejša rešitev tega vprašanja. Zato je svariti dotične uradnike in dotične organizacije, ki so sklicale seje, da

pripravijo posamezne spomenice, oziroma, ki so odposlale ali hočejo odposlati v Beograd svoja zastopstva.

Nadalje je ugotoviti, da je imeti v vidiku tudi to, da ni ničesar na tem, da bi bil pravilnik o delavcih v državnih podjetjih, v kurilnicah itd., gotov. Tudi tukaj je vprašanje velike finančne peze, ki si naj jo država naprti na svoje rame. Res se sicer to vprašanje obravnava in proučuje ter se mu posveča največja pozornost. Pomisliti je treba, da bi se storilo zelo dobro delo, ako bi se ta stran železniškega vprašanja prva rešila. Kljub temu, da je bilo vprašanje pokojninskega sklada železniških delavcev bivše južne železnice in državne železnice v območju Slovenije ter dalje pod zagrebškim in sarajevskim ravnanstvom vsaj delno rešeno, je pokojninski sklad teh delavcev takorekoč v zraku in je glede na celo državo izmed kardinalnih vprašanj. Ne samo, da ni mogoče trenutno rešiti vprašanja prometnega osebja, tudi ni mogoče urediti vprašanja pokojninskega fonda železniških delavcev. Računa se, da bo v ta pokojninski sklad prispevala država polovico, delavci pa polovico. Država pa bi financiranje vsaj v začetku vzela v svoje roke. Tudi pri izračunavanju se je takoj pokazalo, da bi prišlo do več deset milijonov, kar bi državo le preobčutno preobremenilo.

Obenem se opozarja, kar se tiče zakona o prometnem osebju, da je

Zavratne bolezni prihajajo po prstih. Zato jih je premagati težko. Prvo je dijeta! Opustite pravo kavo, uživajte »ŽIKO«!

treba pri pravosodnem ministrstvu, kjer posluje itak stalna komisija za revizijo splošnega uradniškega zakona, najprej urediti vprašanje splošnega položaja državnega uradništva nasproti državi. Nato pride ves ta material pred stalni zakonodajni svet. Nato pa bi se, če bi to pripuščal materialni položaj države in prometnega ministrstva, pristopilo k učinkovitejši rešitvi zakona o državnem prometnem osebju.

K zakonu o državnem prometnem osebju je izdalo prometno ministrstvo to-le uradno obvestilo:

»V poslednjem času se v dnevnem časopisu raznašajo najrazličnejše verzije, da se izdeluje v prometnem ministrstvu nov zakonski načrt o državnem prometnem osebju. Nekateri listi so objavili tudi podatke o povišanju dohodkov. Da zainteresirana javnost ne bi bila napačno poučena, se posebno uradništvu objavlja to-le: Vprašanje novega zakonskega načrta o državnih uradnikih je prenešeno na pristojno mesto. Dokler se ne izdelajo splošna načela tega zakonskega načrta, tudi prometno ministrstvo ne more pristopiti k izdelavi zakona o državnem prometnem osebju. Res pa je, da se posveča osebno vprašanju železniškega uradnega osebja že sedaj posebna pozornost.«

„Na pomoč železničarjem“

ali »strokovna« organizacija, ki za svoje člane prosi pri javnosti. — Avstrijski železničarji prejeli izredno denarno pomoč.

»Udruženje jugoslovanskih nacionalnih železničarjev in brodarjev — žolta organizacija — v Sloveniji ali podomače »Zveza«, je v dnevnih časopisih objavila apel v obliki prošnje na javnost, ki bi se naj usmili »ubogih« železničarjev ter jim priskočila na pomoč z milodari v obliki čaja, sladkorja, rumu in limon, pa tudi denarja se ne brani »akcijski« odbor, katerega tvori odbor gornje organizacije z odborom Nabavljake zadruga, v katerem sedijo isti ljudje. Da je »Zveza« beraška organizacija, to ni neznana stvar, kajti vse njene »akcije« za izboljšanje gnetnega položaja železničarjev so bile vedno začetek ter konec v — prošnjah! Toda, kar nas vsekakor preseneča, je to, da se »Zveza« sedaj obrača s svojimi prošnjami na javnost in ne na pristojni forum, železniško urpavo, v kateri sede člani ponosne »Zveze« kot šefi in direktorji. Vodje »Zveze«, ki sede v centralnem odboru, so se nekoč zakleli, da »neču nikada štrajkovati«, kar bi bilo zadnje sredstvo vsake borbene organizacije. Pač pa je vodstvo »Zveze« ponovno »pretilo« železniški upravi s tem, da se bo »Zveza« v slučaju neuspeha — razpustila!

Tega se menda železniška uprava silno boji in železničarji so srečni, da se ni to že zgodilo vzpriči Zvezinih neuspehov, kajti zna se zgoditi, da bo sedaj dosegla uspeh pri javnosti, če ga ni mogla pri železniški upravi. Mi sicer ne moremo Zvezarjem brniti, če kozle streljajo, v enem pa se najodločneje zavarujemo, da bi kdo v našem imenu beračil. Železniška uprava v Jugoslaviji je javnost že z dovolj visokimi tarifi obremenila, da zamore svojim obveznostim napram personalu in napram dobaviteljem udovoljiti. Tako se prakticira po celim sve-

tu. Zato zahtevamo in ne prosimo, da osebju da, kar mu gre, da se pošteno preskrbi z vsem, kar kulturen človek potrebuje. Kajti beračenje smatramo a priori za sramoto.

Savez železničarjev Jugoslavije je tekom let — po prevratu — podvzel nebroj korakov v cilju izboljšanja gnetnega položaja železničarjev, toda ko je »Savez« hotel potegniti naprej, tedaj je »Zveza« držala nazaj, češ: »železničarji moramo potrpeti«. Med tem pa se je pogostokrat dogodilo, da so si »višji« pomagali na svoj način, za kar so nižji celo plačali! Ako torej žolte organizacije ne bi bilo, bi gotovo bili naši železničarji v materialnem oziru mogoče na boljšem kot so.

Za primer si lahko vzamemo sosedne avstrijske železničarje, ki so pametnejši od naših, ki skupaj drže in kjer nacionalni — katerih tudi tam ne manjka — nimajo nič za govoriti, kajti v prosti ter razrednozavedni strokovni organizaciji se nahaja od 100.000 celokupnega personala 87 tisoč organiziranih. Temu primerni so tudi prejemki in vse ostale potrebe železniškega osebja. Vsak delavec, ki šele vstopi v železniško službo, prejme 170 šilingov mesečne plače, to je več kot prejme na jugoslovanskih železnica zvanienik (poduradnik) II. kategorije s polnoletno službo. Razen tega prejemo avstrijski železničarji že skozi tri leta za novo leto še poseben prispevek, ki je znašal lani 50 odstotkov plače. Končno pa omenimo, da so ravnokar, in sicer dne 15. februarja, prejeli avstrijski železničarji — vsi brez izjeme — izredno denarno pomoč v iznosu od 35 do 100 šilingov, torej od 280 do 800 Din, da jim ni treba prosjati čaja in limon okoli trgovcev in ostale javnosti. Zvezarji, ali ste slišali?

Pred glavno skupščino bolniške blagajne.

Koncem marca 1929 se bo vršila v Beogradu glavna skupščina bolniške blagajne. Sedaj pa so bili poklicani v Beograd posamezni upravniki bolniškega fonda, da bodo izdelali nov pravilnik o izplačevanju dajatev bolniškega fonda.

Stališče saveza je tako za glavno skupščino kakor tudi za novi pravilnik jasno zadržano. Nadaljevati moramo borbo za avtonomijo bolniškega fonda, istočasno pa zahtevati, da se dajatev fonda, zlasti hranarina, izplačujejo takoj koncem meseca zajedno s plačo. Obračuni zadnjih let jasno dokazujejo, da je mogoče hranarino povisati in nositi vse stroške za zdravljenje v

bolnicah, saj ponekod bolniška blagajna pokriva vse izdatke samo z dohodki iz prispevkov članov, ves državni prispevek (v kolikor se ga seveda plača) pa gre v rezervni fond. Naši sodrugi bodo na glavni skupščini izrecno zahtevali, da generalna direkcija spoštuje zakon in vplačaja ves dolg na prispevkih, v bodoče pa letni prispevek redno vplačuje.

Naš savez se bo podrobneje bavil z vprašanjem bolniškega in nezgodnega zavarovanja še na seji dne 4. marca 1929, v prihodnji številki pa bomo priobčili tozadevne naše sklepe.

Iz centralne uprave.

Sklicanje rednih letnih občnih zborov.

Občni zbori podružnic v Sloveniji se vrše s sledečim dnevnim redom:

1. Poročila dosedanjega odbora.
2. Poročila nadzorstva in razrešnica.
3. Volitev novega odbora.
4. Poročilo centralnega delegata.
5. Sestava eventuelnih predlogov za kongres.
6. Volitev delegata za kongres.

Dolžnost vseh sodrugov je, da se občnih zborov polnoštevilno udeležijo ter da do občnega zbora pridobe še novih članov. Sodruga, ki so v zastanku s članarino, opozarjamo, da naj članarino še pred občnim zborom poravnajo.

Občni zbori se vrše nepreklicno po sledečem razporedu:

Borovnica v nedeljo, dne 3. marca ob 15. uri (3. uri popoldne) v prostorih gostilne pri Cerku.

Grobelno v nedeljo, dne 3. marca ob 11. uri dopoldne v prostorih gostilne Vrabč.

Ormož v nedeljo, dne 3. marca ob pol 8. uri zjutraj v prostorih gostilne Gaberc.

Zidani most v soboto, dne 9. marca ob pol 8. uri zvečer v prostorih gostilne Mozer.

Dravograd v nedeljo, dne 10. marca ob 15. uri (3. uri popoldne) v Meži v prostorih gostilne Hattenberger.

Videm—Krško v nedeljo, dne 10. marca ob 15. uri (3. uri popoldne) v

Rajhenburgu v prostorih gostilne A. Završnik.

Brežice v nedeljo, dne 10. marca ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne Zorko.

Zalog v nedeljo, dne 10. marca ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne Siherl.

Rogatec v nedeljo, dne 10. marca ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne Wutolen.

Brezno—Ribnica v soboto, dne 16. marca ob 9. uri zvečer v Janževskem vrhu v prostorih gostilne Mazaj.

Celje v nedeljo, dne 17. marca ob 8. uri dopoldne v prostorih gostilne »Pri zelenem travniku«.

Trbovlje v nedeljo, dne 17. marca ob 9. uri dopoldne v prostorih gostilne Dreu.

Vlakospremno osebje Ljubljana v četrtek, dne 21. marca ob pol 4. uri popoldne v I. nadstropju Delavske zbornice na Miklošičevi cesti.

Maribor I v četrtek, dne 21. marca ob 6. uri popoldne v prostorih Ljudskega doma na Ruški cesti.

Čakovec v nedeljo, dne 24. marca ob pol 9. uri dopoldne v prostorih gostilne Bagula.

Rakek v nedeljo, dne 10. marca ob 16. uri (4. uri popoldne) v prostorih gostilne Steržaj.

Vse ostale podružnice pa pozivamo, da takoj določijo dan, kraj in uro občnega zbora in nam to sporoče, ker se morajo vsi občni zbori izvršiti najkasneje do 1. aprila 1929.

Kongresno poročilo.

Te dni je izšlo kongresno poročilo Ujedinjenega Saveza Železničarjev Jugoslavije, ki obsega poročilo o delovanju centrale, oblastnih odborov Zagreb in Sarajevo ter stališče saveza v najaktualnejših vprašanjih, ki interesirajo železničarje. Izdali smo več izvodov ter priporočamo vsem našim sodrugom, da si to poročilo nabavijo. Da si ga lahko nabavi vsak, smo določili ceno le na 5 Din za komad. Prosim podružnice, da vprašajo med svojimi člani, kdo si želi nabaviti poročilo ter naj nam sporoče skupno število izvodov, da jih jim pošljemo.

Kritje stroškov kongresa.

Kongres bo trajal predvidoma dva dni in se vrši v Zagrebu. Po dosedanjih statistiki se bo udeležilo kongresa okrog 100 delegatov iz vseh naših podružnic. Da bo zamogel savez kriti velike stroške, naprošamo vse podružnice, da sedaj, tekoma meseca marca, prodajo čim več saveznih znakov, ki stanejo Din 10.— komad ter se bo ves izkupiček uporabil edino le za kritje kongresnih stroškov.

Centralna uprava USZJ.

Predlog za reorganizacijo sekcij.

Izvršni odbor USZJ predlaga sledečo preureditev sekcij:

Pri centrali naj se osnujejo kot posvetovalni organi za vsa strokovna vprašanja posameznih kategorij strokovne sekcije. Predsednik sekcij mora biti na sedežu centrale ter je glasovni član pravilnik centralnega odbora. Za enkrat se osnujejo sledeče sekcije, ki sicer že obstojajo, a so lokalizirane na Ljubljano ter vsled tega rešavajo le vprašanja lokalnega značaja:

Sekcija vlakospremne oseboja,
Sekcija kretniško-premikalnega oseboja,
Sekcija progovzdrževalnega oseboja,
Sekcija kurilniškega oseboja,
Sekcija delavniškega oseboja,
Sekcija postajno-skladišnega oseboja.

Predsedniki zadnjih štirih sekcij tvorijo delavski odbor, ki ima na podlagi referatov posameznih sekcij definitivno sklepati o vseh principijelnih in za celo območje veljavnih delavskih vprašanjih.

Predsedniki vseh sekcij tvorijo medsekcijni odbor, ki ima odločati o vseh splošno železničarskih vprašanjih in predložiti svoje zaključke centralnemu odboru.

Odbor vsake sekcije sestoji iz 5 članov (iz območja vsake direkcije po eden), more pa se v slučaju potrebe tudi razširiti. Sestaja se po potrebi, redno pa enkrat četrtletno ter ima razpravljati o vseh strokovnih vprašanjih, ki spadajo v delokrog določene sekcije. Vsi sklepi, predlogi in resolucije se objavljajo v »Ujedinjenem železničarju«. Vsaka sekcija ima v vsaki številki slovenskega U. Ž. na razpolago za svoje razprave po eno kolono, v hrvaškem U. Ž. pa po pol kolone.

Utemeljitev: Sekcije so sicer že do sedaj obstojale v Ljubljani in so bile sestavljene izključno iz ljubljanskih članov. Veze s organiziranimi člani izven Ljubljane so bile zelo slabe in so se razširile največ na območje ljubljanske direkcije. Nikakih vez pa ni bilo s sodrugimi iz ostalih direkcij in za to so te sekcije postale polagoma popolnoma lokalna ljubljanska institucija ter so pravzaprav vršile le delo podružnice. Nujno potrebno je, da se pravice in dolžnosti železničarjev v vseh direkcijah izenačijo in to

se bo dalo doseči le, če se osnujejo odbori iz vseh direkcij, ker le na ta način se bo zbral material o neenotnem postopku, različnih predpisih in obremenitvah ter se bo izdelal načrt za postavitev enotnih zahtev.

Stroški za redne seje sekcij so proračunani na 25.000 Din letno in kongres naj razpravlja, na kak način ustanovi fond za kritje teh stroškov. Izvršni odbor predlaga, da bi vsak član v kritje teh stroškov prispeval enkrat letno po 5 Din. Ta izdelek mu bo sigurno v najkrajšem času večkrat povrnjen, ker od tako osnovanih sekcij moramo pričakovati večjih uspehov.

Priporočamo podružnicam, da o tem razmišljajo in najkasneje do 5. aprila pošljejo centrali svoje pripombe, predloge ali dopolnitve.

Izvršni odbor USZJ.

Dopisi.

Videm—Krško.

Naša podružnica sklicuje redni letni občni zbor v nedeljo, dne 10. marca 1929 ob 3. uri popoldne v Rajhenburgu v gostilni Alojza Završnika (prej Pavel Planinc) s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo sedanjega odbora.
2. Razrešnica.
3. Poročilo delegata centrale.
4. Volitev novega odbora in delegata za kongres.
5. Razno.

Udeležba je za vse sodruge obvezna, zato se vsi pozivajo, da se občnega zbora sigurno udeležijo.

Brežice.

Podružnica Brežice sklicuje v nedeljo, dne 10. marca 1929 svoj redni letni občni zbor z običajnim dnevnim redom ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne Zorko. Sodrug, udeležite se občnega zbora polnoštevilno. Na občnem zboru si bomo izvolili tudi delegata za kongres. — Odbor.

Grobelno.

Redni letni občni zbor se vrši v podružnici Grobelno dne 3. marca ob 11. uri dopoldne v prostorih gostilne Vrabčič v Grobelnem s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo in volitev predsednika.
2. Poročilo in volitev blaginika.
3. Volitev odbora.
4. Raznosterosti.

Dolžnost vseh članov je, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo in tudi neorganizirani se vljudo vabijo. Na občnem zboru bo tudi poročal delegat centrale ter se bo izvolil naš zastopnik za III. redni kongres saveza.

Boh. Bistrica.

Tukajšnja podružnica USZJ je priredila v nedeljo, dne 10. februarja predpušno zabavo, ki je zelo lepo uspela. Tako je dobila podružnica od te zabave lep znesek v svojo blaginjo, katerega bo lahko uporabila za razvoj podružnice in za kritje stroškov za pošiljanje delegatov na razne konference. Zahvaljujemo se tem potom vsem, ki so na ta ali oni način pripomogli k lepemu uspehu. Članstvu sporočamo, da se letos ne bo vršil občni zbor, ker smo imeli občni zbor pred kratkim ter bo izvoljeni odbor vodil posle v letu 1929. Na enem prihodnjih članskih sestankov bomo samo izvolili delegata za kongres našega saveza, ki se vrši v Zagrebu. Naša podružnica se je zelo lepo razvila in tem potom pozivamo še vse one železničarje, ki stojijo izven vrst našega saveza, da pristopijo in se organizirajo, ker le v slogi je moč.

Logatec.

V nedeljo, dne 24. februarja smo imeli ob 10. uri dopoldne v prostorih gostilne Kunc redni letni občni zbor, na katerem je poročal delegat centrale s. Stanko zlasti o delavskem pravilniku, bolniški blaginji, predlogih in zahtevah saveza ter o položaju, v katerem se nahaja organizacija. Tudi v Logatec so prišli razni apostoli z novico, da je savez razpuščen, samo da bi preplašili mlajše sodruge, da bi pustili savez. Žal, je bilo pri nas tekoma lanskega leta nekaj članov, ki so izstopili ter naselili lepim frazom nekega gospoda, ki jih je vabil v zvezo. Ker poznamo dobro delovanje zvezarjev, smo vedeli v naprej, da se bo zvezarska stavba v Logatcu slej ali prej morala zrušiti. In res, po par mesecih so se že začeli zvezarji spogledovati med seboj, ko so začeli krožiti razne vesti o članarini, nabranem denarju za zvezarsko godbo in slinco. Na občnem zboru smo izvolili nov odbor, kateri nam nudi garancijo, da se bo naša podružnica zopet povzdignila in da se bodo organizirali v naš savez vsi, ki se hočejo boriti za svoje pravice. Tem potom pozivamo vse one, ki so zaostali s članarino, da jo ali poravnajo, ali pa začno zopet s 1. marcem 1929 plačevati. Železničarji, zavedajte se, da dokler bomo razcepljeni in neorganizirani, se nam bo vedno godilo slabo in bomo izkoriščani; zato vsi v enotno organizacijo in potom: nje do pravic.

Brežice.

Vsi železničarji iz Brežic in Krškega smo s začudenjem sprejeli vest, da je imenovan za železniškega zdravnika dr. Hudec, to pa iz razloga, ker 90 odstotkov vsega oseboja zahteva, da bodi železniški zdravnik v Krškem. Zahtevamo brezpogojno od upravnega odbora v Ljubljani, da upošteva željo pretežne večine oseboja in nam da zdravnika tam, kjer ga ljudje želijo. (Opomba uredništva: S tem vprašanjem se bavi mo še na drugem mestu, kjer smo razložili točno, kako vlogo so igrali zvezarji pri imenovanju zdravnika.)

Istočasno pa moramo še sporočiti, kako so se vršile pri nas volitve v Nabavlačko zadrugo in kako so znali gotovi gospodje pripomoči zvezarjem do zmage. Volitve so bile določene in je bilo to v zadrugarju točno povdruženo, da se vrše v nedeljo, dne 24. februarja 1929 ob 10. uri do-

poldne v čakalnici III. razreda v Brežicah. V navodilih za volitve je na vsaki glasovnici točno označeno, da se morajo volitve končati najkasneje do 12. ure, to je dopoldne. Ob določeni uri se je zbralo v čakalnici III. razreda nekoliko volilcev, a gospoda Blažeka ni bilo. Čakali smo do pol 11. ure, na kar smo določili dva člana zadruge, da sta pobrala glasovnice, ter da počakata na gospoda Blažeka, da se izvrši skrutinij in določi, kateri delegat je izvoljen. Ob tridesetih na 11. uro je prišel gospod Blažek, a ne v čakalnico, marveč v brzovozno skladišče in tam so mu izročili glasovnice, in sicer 7 za člana Krošelj, 4 za člana Lavriča in 1 za Pavliča. Imel bi se izvršiti skrutinij ter bi moral biti izvoljen Krošelj za delegata. Toda Nabavlačka zadruga obrača in odreja, gospod Blažek pa obrne. On je vtaknil vse glasovnice v žep in dejal: »No, bomo že videli, ter se odstranil in prišel ob 12. uri v bufet, kjer so ga člani zopet poiskali in zahtevali, ker je rok za volitve že potekel, da se izvrši skrutinij in določi delegat. Gospod Blažek pa je odgovoril: Jaz imam čas še do 28. februarja, da povem rezultat volitev. Na intervencijo predsednika naše podružnice je še le izjavil: Jaz nimam več glasovnic od naših ljudi kakor 4 (bog ve, kateri so tisti srečni zadrugarji, ki se imenujejo »naši«, pa ja ne morda zvezarji), moram iti še na Videm po glasovnice, ker jih ni še nobeden prinesel. Tekal je na to okrog, v prometno pisarno, k strojniku, k progovnemu mojstru in ob 4. uri popoldne je prišel v utico strojnih snalilcev, kjer sta se nahajala dva člana Nabavlačke zadruge, katerima je razglasil rezultat volitev, in sicer 15 glasov gospod Zigon, 7 glasov Krošelj, 4 glasove Lavriča in 1 glas Pavlič ter je zahteval od njih, da mu podpiseta dotično tiskovino, kar sta tudi storila. Ni pustil prešteti in pregledati glasovnic, ampak se je odstranil v bufet.

Konstatiramo, da so se izvršile volitve popolnoma proti navodilom, da se niso zaključile ob 12. uri, da gospoda Blažeka sploh ni bilo v volilni lokal, ampak da je po lastni izjavi do 4. ure popoldne škal okoli glasovnic »naših« ljudi in tako pripomočel »našim« do častne zmage. Zahtevamo od Nabavlačke zadruge, da gornji rezultat razveljavi ter zahteva od gospoda Blažeka volilni zapisnik, sestavljen po rezultatu ob 12. uri in da na podlagi tega rezultata odredi pravilno izvoljene delegate. Če Nabavlačka zadruga tega ne bo storila, bo s tem jasno dokazala, da meri pravico po dveh merah in da je v zadrugi gotovim ljudem dovoljeno vse, drugi pa morajo le molčati.

Maribor I.

Opozarjamo vse sodruge, da se vrši redni letni občni zbor naše podružnice v četrtek, dne 21. marca ob 6. uri zvečer v prostorih Ljudskega doma na Ruški cesti. Dnevni red je običajen ter pozivamo vse sodruge, zlasti one, ki stanujejo v mestu, Studencih in bližnji okolici, da se občnega zbora sigurno in polnoštevilno udeležijo. One, ki so v zaostanku s članarino, opozarjamo, da članarino še pred občnim zborom poravnajo, da se ne bo na občnem zboru zadrževalo s plačevanjem članarine.

Sekcija vlakospremne oseboja Ljubljana.

Sporočamo vsem članom, da se vrši redni članski sestanek v sredo, dne 20. marca 1929 ob pol 4. uri popoldne v prostorih Delavske zbornice na Miklošičevi cesti v I. nadstropju. Poleg obravnave strokovnih zadev se bomo tudi razgovorili o občnem zboru, ki se vrši v četrtek, dne 21. marca ob pol 4. uri popoldne v istih prostorih. Pričakujemo sigurne in točne udeležbe.

Kurilnica Maribor.

Svoječasno sta bila sprejeta v mariborski kurilnici dva premožarja kot začasna delavca. Človek bi mislil, da imajo merodajni gospodje s temi ljudmi nekoliko več umevanja, kot pa z ostalimi stalnimi delavci, že iz razloga, ker taki začasni sprejeti uslužbenci živijo itak vedno v strahu, da lahko vsak dan pride odpoved službe, kar seveda pomeni novo pomanjkanje za nje in njih družino. Da pa se tem ljudem nalaga poleg težke in naporne službe še 12-urno službo, katero morajo vršiti ob vsakem vremenu na prostem, plačilo pa dobivajo kakor vsi ostali premožarji, ki ga tozadevno predvideva kategorija pomožnih delavcev (pod upravo bivše j. ž. so bili vsi premožarji uvrščeni v kategorijo težkih delavcev), to pa že presega vse meje.

Da je delo premožarjev silno težko, to ve danes že vsak lajik, samo našim gospodom menda to ni znano, akoravno so se pred kratkim prišli na lice mesta sami informirati. Nekemu izmed teh gospodov bržkone ni šlo v glavo, zakaj ne bi zamogel en sam premožar potiskati napolnjenega vozička ter je hotel kar praktično demonstrirati svojo moč, uprl se je v ramo ob nek takšen v bližini stoječi voziček, ki pa je ostal kljub silnemu naporu tega gospoda, ne da bi se zgnil vsaj za en milimeter z mesta. Tem bolj čudno se pa nam zdi, da se kljub takim izkušnjam še zahteva od teh dveh začasno sprejetih premožarjev po 12urnem odmoru zopet nastopitev službe, namesto da bi se jih uvrstilo v 12-24-urni turnus.

Sodrug, sotrpini, oklepašje se Vaše strokovne organizacije, ker le združeni v našem Savezu boste dosegli zboljšanje svojega položaja.

Vuzenica.

Redni občni zbor naše podružnice se bo vršil v nedeljo, dne 24. marca ob 8. uri dopoldne v gostilni Miroslav Premrov v Vuzenici. Pozivamo že danes vse sodruge, da se občnega zbora sigurno in polnoštevilno udeležijo.

Brezovica.

Tukaj pri nas imamo triperesno deteljo, ki se zelo odlikuje s tem, da o svojih sotrpinih razširja razne vesti; imamo tudi enega evangelista, ki prerokuje, da, kdor se ne bo organiziral pri zvezi, ne bo nikdar

Ko breztrudno je končano delo
Vim je očistil tudi roko Vašo belo.

Rajhenburg.

Iz naše postaje se že dolgo ni ničesar slišalo, a sedanje razmere nas silijo, da se zopet oglasimo. V prvi vrsti omenjamo, da v postaji Rajhenburg, ki je razdeljena na tri postojanke, ni nikake službene ute za kretnike na postojanki št. 3, to je na osebnem kolodvoru. Že lansko leto se je iz raznih razlogov ugotovilo, da je zares potrebna službena uta. Ob tej priliki se je tudi obetalo, da jo bodo kmalu postavili, a do sedaj še ni sluha ne duha o kaki službeni uti; sploh je ta zadeva čisto zaspala. A ubogi kretniki pa željno pričakujemo, kedaj se nam bo kaka utica postavila. Posebno v tej hudi zimi, ko si nimamo nikjer naših zmrzlih udov ogreti, in kjer bi zamogli to bomo kosilo, ki nam ga žene donesajo, saj na toplem zaužiti. Tudi inventarno gorjice, kolikor ga spada v naš delokrog, bi lahko imeli na varnem, kar pa seveda sedaj ni.

Apeliramo na vse merodajne činitelje, naj se ta zadeva čimprej uredi. Pripominjamo pa še, da je služba kretnika na postaji št. 3 zelo naporna pri tem velikem prometu, ker se zahteva od kretnika še toliko drugih raznih opravkov, da kretnik nazadnje že ne ve, kjer bi se naj nahajal in česa bi se naj preje oprijel. Omenimo samo, da sta se pripetila že dva slučaja iztirjenja, ko je bil kretnik drugje zaposlen, a zaogovora se mu ni priznalo, moral je plačati kazen. Zato priporočamo, naj se nam nudi možnost, da bomo zamogli glavno pažnjo posvečati varnosti prometa in občinstva, in šele nato se nas naj pritegne k drugim opravkom, kolikor bi nam čas dopuščal. Da smo po nepotrebnem izrabljeni, je to dokaz, da moramo od odvzetih plomb odstranjevati žično vrvice, kakor da bi se naše plombe v tovarni posebej prelivale.

O postojanki št. 2 smo že lani poročali. Omenili smo tudi, da v tej postojanki nimamo posode za pitno vodo in umivalnika, ker si moramo še zdaj roke umivati v pljuvalniku in brisati v cunj, kar je pa nehygienično. Omeniti pa moramo o postojanki št. 2, da je popolnoma lesena od zunaj in znotraj; ker pa je v kotu pritrjena železna peč, je zelo nevarno v slučaju ob izbruhu požara. V takem primeru bi si pač tamkajšnji uslužbenec ne mogel ničesar pomagati, ker nimamo nikakršne posode, katere nam bi služila za mnoge službene interese. Zato naj se priporočamo še enkrat, da se nam podeli omenjena posoda in umivalnik, in brisače za vse tri postojanke. Ker se vse sedaj na novo preurejuje in popravlja stare napake, upamo tem bolj, da se bodo tudi v tem oziru naše težnje olajšale.

Iz okrožnic.

Pogrebne za rodbinske člane iz sredstev bolniškega fonda.

Centralna uprava humanitarnih fondov v Beogradu je poslala pod št. 1428 od 21. novembra 1928 vsem oblastnim upravam razpis, da pritiče na podlagi § 59 Naredbe M. S. št. 16.276-22 in § 71 Privr. pravil. nika bol. fonda glede družinskih članov pogrebne le za zakonskega druga, ki je živel s članom do smrti v rodbinski skupnosti in nepreskrbljene otroke, najdalje do 18. leta, ne pa za stariše, brate, sestre in druge družinske člane.

Za zakonskega druga se smatra poročeni zakonski drug, neporočeni pa samo pod pogojem točke d § 19 Naredbe M. S. 16.276 od 1922.

Točka d § 19 naredbe se glasi: »Neporočeni zakonski drug, če nima član poročenega zakonskega druga ter dokaže, da mu veljavni zakoni onemogočajo skleniti zakon.«

Naplačilo dolga umrlega člana bol. fonda.

Centralna uprava humanitarnih fondov v Beogradu je poslala pod št. 1519 od 23. novembra 1928 razpis, da se iz pogrebne ne plačuje bol. fondu noben zaostali dolg umrlega člana bol. fonda, od hranarine in ostalih dajatev pa se more izvršiti pla-

čilo dolga bol. fondu šele po odobrenju Centralnega upravnega odbora za vsak slučaj posebej.

Nov zdravnik v Prevaljah dr. Davorin Flis.

Po dopisu Centralne uprave humanitarnih fondov v Beogradu štev. 1681-1928 je g. pomočnik Ministra za promet odobril z odlokom štev. 22.725-28 nastavev gospoda dr. Davorina Flisa za honorarnega prometnega zdravnika v zdravstvenem okrožju Prevalje.

Gospod dr. Davorin Flis je nastopil službo 1. februarja 1929 in ordinira za člane bolniškega fonda, odnosno njih svoje vsake delavnik od 8. do 11. ure in od 15. do 17. ure, izven ordinacije pa v smislu čl. 28 in 29 pravilnika za zdravniško službo bolniškega fonda državnega prometnega osebja.

Gradbe gospodarskih poslopj želez. uslužbencev na žel. svetu.

Razpis štev. I-III-1929.

Vsem službenim edincam!

Glede zgradb železniških uslužbencev na železniškem svetu sta obstajala do sedaj dva načina obravnavanja, ki ju sedaj unificiramo s sledečimi določbami:

Železniški uslužbenec, ki si namerava zgraditi na železniškem svetu v bližini stanovanjskih, postajnih poslopj in čuvajnice zgradbo za shranjevanje poljskih pridelkov, kuriva itd., hlev ali kaj sličnega, mora predložiti potom progovne sekcije tozadevno prošnjo na direkcijo. Prošnji je priložiti načrt poslopja (v merilu 1:100 ali 1:50), situacijo (v merilu 1:1000 ali 1:1440) in prečni prerez (v merilu 1:100) v 3 izvodi. V situacijo je vrisati vsa poslopja v okrožju 60 m radija ter naznačiti, da-li so ta poslopja ognjavnarj zidana in krita ali ne ter v kakšnem stanju se nahajajo. V poročilu je navesti, da-li se bo poslopje nahajalo v bližini vasi in če naj se posebno ozira radi tega na zunanje lice in ognjavnarjost poslopja.

Glede situiranja takih poslopj naj vohja sledeče norme:

Poslopja naj bodo čimbolj oddaljena od železniških objektov in tako situirana, da se s proge ne opazijo, če niso projektirana tako, da ne kvarijo lica okolice. Če so poslopja s proge vidna, jih je maskirati ali z živo mejo ali vedno zelenimi rastlinami. Vsekakor je polagati največjo pažnjo na to, da se obvarujejo železniška poslopja škode, ki bi mogla nastati vsled požara gospodarskih poslopj žel. uslužbencev.

Nadaljni postopek je sledeč:

Ko prejme progovna sekcija prošnjo, napravi protokol, v katerem natančno določi pogoje, pod katerimi naj se gradba dovoli. Dolžnost uslužbenca samega pa je, da dobi od posestnikov v okrožju 60 m radija ter od občine dotičnega kraja izjavo na protokolu samem, da proti zgradbi ne ugovarjajo. Ta protokol se s prošnjo in načrti predloži direkciji v odločitve. Za zgradbe v območju postaj naj zapisnik sopodpiše šef postaje.

Če proti gradbi ne bo pomislekov, bo izdala direkcija prošilcu stavbno dovoljenje, ki se bo dostavilo prošilcu potom progovne sekcije.

Odločitvi bo priključen reverz, ki ga mora prošilec podpisati in kolkovati. Reverz se zabeleži v seznam sklenjenih pogodb ter nato predloži s seznamom D 44 direkciji.

Vsako spremembo posestnika takih poslopj je naznaniti, da se reverz prepiše na novega lastnika.

Progovne sekcije niso pooblašene, izdajati dovoljenja za gradbo poslopj žel. uslužbencev na žel. svetu. Vsako prošnjo je predložiti direkciji.

Prošnjam za zgradbo predmetnih poslopj se ne bo ugodilo posebno v sledečih slučajih:

1. Če se poslopje z ozirom na lokalne prilike sploh ne sme dovoliti, posebno ne v bližini postajnih poslopj in postajnega prostora.

2. Če je zgrajenih pri žel. posloju že več takih zgradb, ki naj bi še nadalje ostale.

3. Če preti vsled novega poslopja nevarnost požara ali če se nevarnost požara s tem poveča.

4. Če je poslopje s proge vidno in se ne more zakriti.

5. Če kvari s svojo zunanostjo lica okolice.

6. Iz higijskih vzrokov (hlevi v bližini studentev, vodnjakov itd.) in drugih lokalnih vzrokov, ki se pri zgradbah morajo upoštevati.

Progovne sekcije naj v zapisniku posvečajo pažnjo na gori navedenih 6. slučajev ter svoj predlog za privolenje ali zavrnitev na tem bazirajo; glede potrebnih načrtov pa naj gredo žel. uslužbencem na roko s tem, da jim jih izgotove, če bi za to zaprosili.

Direktor: Inž. D. Knežević, s. r.

Prepoved uživanja alkoholnih pijač v službi.

Razpis štev. I-1-29.

Vsem službenim edincam!

Poslednje železniške nesreče, ki so poleg ogromne materialne škode zahtevale tudi človeške žrtve, ter zelo škodovale ugledu našega prometa, so v prvi vrsti zakrivili eksekutivni uslužbenci, k čemur pa je v veliki meri pripomoglo tudi uživanje alkoholnih pijač med vršenjem službe.

Ker je popolna treznost predpogoja za vestno in točno vršenje prometne službe, naj šefi edinic in njihovi namestniki, kakor tudi ostali kontrolni organi v tem pogledu najstrožje nadzorujejo osebo ob nastopu službe, posebno pažnjo pa naj posvetijo onim uslužbencem, ki so nagnjeni uživanju alkoholnih pijač. Vsak primer pijanosti med vršenjem službe mora, kdor ga zapazi (člen

72 z. o. d. p. o.) brezpogojno takoj naznaniti nadrejenemu starešini, pri tem pa naj ne upošteva nobenih olajševalnih okoliščin, temveč naj mu bo pred očmi vedno le varnost prometa, kakor tudi ugled svojega stanu. Kadar se ugotovi pijanost, se mora postopati po določbi čl. 5 toč. 4 Pravilnika o vršenju saobračajne službe, ki se glasi: »Pijančevanju udani uslužbenci se ne smejo trpeti v službi. Ako se ugotovi, da je uslužbenec v službenem času vinjen, se mora takoj odstraniti iz službe, njegov starešina pa mora sestaviti zapisnik, kjer ugotovi z dvema pričama njegovo stanje kakor tudi vse druge obremenilne okolnosti. Po možnosti naj se pozove tudi železniški zdravnik, da ugotovi pijanost. Ta zapisnik se pošlje pristojni nadrejeni oblasti uslužbenca s službenim poročilom.«

Dolžnost vsakega uslužbenca naj bo, pijanost v službi absolutno zatreti, in bomo v to svrhu brez usmiljenja odpustili iz službe (čl. 150 zak. o. drž. prom. o.) vse one uslužbence, ki ne bodo upoštevali vse tozadevne zakonske določbe, odnosno izdane navedbe ministrstva saobračaja in generalne direkcije, ter razpise direkcije.

Šefi službenih edinic naj nemudoma obvestijo podrejeno osebo o prednjem razpisu dokazno, za kar so osebno odgovorni.

Poleg tega naj razobesijo edince ta razpis na vidnem mestu po vseh službenih prostorih, opozorijo uslužbence pri vsakokratnem šolanju na vsebino in zle posledice neupoštevanja tega razpisa.

Izvršitev javiti občenemu odeljenju.

Direktor: Inž. D. Knežević, s. r.

Honorar prometnih zdravnikov za pomoč pri splavu.

Razpis štev. 2-I-H. F.-29.

Vsem službenim edincam in honorarnim prometnim zdravnikom.

Centralna uprava humanitarnih fondov v Beogradu je sporočila z dopisom štev. 1299 od 5. novembra 1928, da pritiče honorar po Dim 100.—, ki je predviden v členu 19 pravilnika za zdravniško službo bol. fonda za porode, honor. prometnim zdravnikom tudi za pomoč pri splavu.

Gg. šefi službenih edinic naj o tem poduče podrejenim osebam.

Pom. direktorja: Inž. M. Klodič, s. r.

Razno.

Velik uspeh zvezarjev.

Še na zadnji seji oblastnega upravnega odbora bolniške blagajne so zvezarji, ki so bili doslej od direkcije imenovani v upravni odbor, dokazali, koliko je njim mar želja in zahteve železničarjev. Že nešteto krat smo povdarili, da zveza pozna člane, zlasti nižje, v prvi vrsti pri inkasiranju članarine, kadar gre za interese železničarjev, pa zveza večkrat na te mase pozabi in se spomni le na želje višjih gospodov. Jasen dokaz je nastavev železniškega zdravnika v Brežicah. Vse članstvo (nad 90 odstotkov vseh železničarjev, ki spada pod rajon železniškega zdravnika v Brežicah) je zahtevalo, da naj se sedež zdravnika prenese v Krško in tam nastavi zdravnik. Naši sodrugi v upravnem odboru so energično zastopali interese železničarjev ter zahtevali, da naj se zasedba tega mesta odgodi, dokler se ne zasliši mnenja železničarjev; gospod Sovre pa je kljub temu stavil predlog, da naj se nastavi g. Hudelist kot železniški zdravnik. Naših 5 sodrugov je glasovalo proti temu predlogu, katerega sprejem pa je omogočil g. Kojan, bivši član našega saveza, a danes vnet zvezar, ki je glasoval za Hudelista. Zvezi toraj ni mar razpoloženje članov, ona ne upošteva glasov železničarjev, ona upošteva le glas par uradnikov iz tega rajona. Upamo, da bodo poslednji člani zveze, ki so še v Brežicah ali v Krškem, izpregledali ter videli, da zveza njih interese ne ščiti ter ji seveda enkrat za vselej obrnili hrbet. Pričakujemo, da bo tudi gospod Hudelist vpošteval razpoloženje članov in spremenjeni sklep upravnega odbora bolniškega fonda, ki je sklenil, da se sedež zdravnika prenese v Krško ter da bo umaknil svojo prvotno prošnjo. Železničarjem iz Brežic in Krškega pa zagotavljamo, da bomo ukrenili vse, da se njih zahtevi ugoti in zdravniški sedež prenese v Krško.

»Enotnost« od 1. februarja je morala zopet potipati Savez in pa Stankota, kateremu obeta že mesto v Delavski zbornici in kjer ponovno šiba »naš oportunizem«. »Delavci in kmetje« so pisali iz Zagreba, kako se je hotelo volitve zaupnikov preprečiti, da ne bi Stankoto oportunistično dohitel občuten poraz.

In glejte ter strmite: Stankotov Savez je bil v delavnici Zagreb strahovito porazen, ker je dobil pri volitvah zaupnikov le 176 glasov in 3 zaupnike, nezavisni pa 877 glasov in 13 zaupnikov.

Gospodom »Enotničarjem« naj v njih neljubem položaju pomagajo številke, da ne bi priznali sigurnega poraza, ki jih bo doletel. Da se pa sliši še drugi plat zvona, pa povemo to-le:

Ko smo lansko leto izvolili 100 in 100 zaupnikov po celi državi, je »Enotnost« lepo molčala o naših uspehih, prinesla pa je celo tabelo nezavisnih, ki so v celi državi komaj v par krajih mogli postaviti liste. In na zagrebške volitve smo letos mi zvezarji izredno ponosni, ker dokazujejo, da ni več daleč čas, ko bo tudi zadnja postojanka nezavisnih izven Srbije v naših vrstah.

Leta 1927 nismo mogli za volitve v delavnici postaviti niti liste, ker nismo imeli članov še v vseh oddelkih.

Leta 1928 smo prvič samostojno nastopili ter smo dobili 126 glasov in 2 zaupnika. Nezavisnim je postalo to zelo neprijetno in ukrenili so tekem leta 1928 vse, da bi uničili našo podružnico v delavnici, a brez uspeha.

Leta 1929 smo šli drugič v volitve in smo dobili že 176 glasov in 3 zaupnike. Porastli smo na glasovih in tudi na organiziranih članov v enem letu za 50 članov ali za 40 odstotkov. Imamo pa to garancijo, da bomo tudi letos za 40 odstotkov porastli in to je, krožek okoli »Enotnosti«, kar vas skrbi in kar je resničen rezultat volitev v zagrebški delavnici.

»Pravica« prinaša vedno bolj interesantne železničarske vestnike. Odkar se je centrala preselila v Ljubljano, nameravajo po vzgledu Zvezarjev črpati modrost pri »Enotnosti«. Častitamo!

Taktika zvezarjev.

Vsem železničarjem je še znano, s kako energijo in hitrostjo so sklicevali zvezarji zadnje mesece protestne shode, sprejemali nezaupnice direkciji ter napovedovali najhujši boj.

En mesec je poteklo od takrat in gospodje v vodstvu zveze so uvideli »netaktičnost« svoje odločnosti, s katero niso pridobili niti enega člana, pač pa razočarali nešteto pridnih ovčic, ki se s tako »politiko« niso strinjale (ker bi lahko posamezniku morda kaj škodila).

In v št. 2 svojega časopisa so izdali izjavo, v kateri med drugim navajajo sledeče:

»Nezadovoljni smo bili do sedaj, kar je prišlo do izraza tudi v našem oficijelnem glasilu in naravno, da se je v takih razmerah iskalo vzroka povsod in tudi v ljubljanski direkciji, vsled česar so padali proti njej z naše strani najostrejši napadi.

Izjavljamo iz svojega nagiba, da so bili napadi našega lista na ljubljansko direkcijo v zadnjem času, posebno v zadnji številki neosnovani in ugotavljamo, da je direkcija s svoje strani na podlagi obstoječih predpisov in svoje kompetence podzemala vse za ohranitev prometa v Sloveniji in materialno oskrbo osebja.«

Tako, železničarji, sedaj vidite pa drugi obraz oficijelnega vodstva zvezarjev. Vse, kar so prej kričali proti direkciji, ni bilo res in resno mišljeno.

Kje so še taki kalini, ki bi se ujeli na vaš lim?

Volitve v Nabavljajsko zadrugo.

Že v eni zadnjih številčk smo izjavili našo bojazn, da se volitve v Nabavljajsko zadrugo ne bodo izvršile tako, kakor bi to bilo želeto, to je nepristransko, ampak, da bodo gotovi gospodje na vsak način hoteli pri teh volitvah manipulirati. Gospodje v upravnem odboru Nabavljajčke zadruge so se izgovarjali, da bi pošiljanje glasovnic po pošti stalo preveč denarja, da bi se glasovnice lahko izgubile ter da je najbolj pravilno, da se glasovnice dostavijo dosedanjim delegatom, ki naj jih nepristransko razdele in skrbje, da se bodo volitve v redu izvršile in da bo vsakdo lahko svobodno volil. Kako so se te glasovnice nepristransko razdeljevale? Na enem volišču je nosil glasovnice nek upokojenec v nahrbtniku od hiše do hiše ter povsod zahteval, da naj se podpisana glasovnica takoj kar njemu vrne, da bodo že oni vse naredili. Na drugem volišču se je enako marsikateremu volilcu dalo le listek o procentih (ki je bil pač iz taktičnih razlogov priložen glasovni-

ci), glasovnico pa je lepo obdržal delegat, ki je seveda skrbel, da pridejo nanjo »pravi kandidati«. Imamo slučaje, ko zadrugar kljub ponovnim urgencam ni mogel dobiti glasovnice, ki jo je baje že nekdo vzel za njega. Na dan volitev pa je ta glasovnica bila v kupu zvezarskih kandidatov. Imamo izjave zadrugarjev, da glasovnic niso niti dobili, niti podpisali, vendar pri skrutinju je taka glasovnica prinesla en glas zvezarjem. Že v Ljubljani sami smo ugotovili, da so nekateri člani še v soboto, to je 23. februarja, morali iti po glasovnico v Nabavljajsko zadrugo, ker ni bila odposlana po pošti. Kako so se glasovnice delile v nekaterih zunanjih krajih, bo Nabavljajška zadruga pač lahko zvedela ter bo ponosna na delegate, izvoljene po tem sistemu. UJNZB je takoj v pondeljek razglasilo v »Narodu« uradni komunike, da je Udruženje zmagalo pri volitvah v Nabavljajsko zadrugo na celi črti. Mi ne zavidamo take zmage zvezarjem ter jim svetujemo, da naj bodo za prihodnje leto še bolj »kunštni« ter naj poskrbe še za kak drug volilni red. Zakaj bi pač delegati delili glasovnice, ko je zadosti, da jih oni sprejmejo in kar sami zopet oddajo. Da pa bo tako vedenje in oblačenje v Nabavljajčki zadrugi enkrat prenehalo, bodo poskrbeli zavedni železničarji in takrat tudi pošteno obračunali z uni-mi, ki mislijo, da je njim vse dovoljeno.

Igralci in igralke pozor!

Delavski oder »Svobode« v Ljubljani bo začel začetkom marca študirati dramo nemškega pisatelja Ernesta Tollerja »RUŠILCI STROJEV«

v prevodu Mileta Klopčiča. Režiral bo s. Kreft Bratko. Ker je za uprizoritev potrebno čim večje število igralcev in igralk, pozivljamo vse člane Delavskega odra, da se prijavijo v tajništvo »Svobode« (palača Delavske zbornice, levi vhod, I. nadstropje) kakor tudi da privedejo nove sodruge in sodruge, ki imajo veselje, da igrajo. Ker bo prva bralna vaja že okrog 10. marca, naj se sodrugi in sodruge čimprej prijavijo. Čim več, tem bolje. — Delu čast in oblast! Delavski oder.

Železničarji, pozor!

Priporočo se nakup blaga za obleke, perilo itd. pri tržki Novak, Ljubljana, Kongresni trg 15, ki nudi veliko izbiro, prvovrstno blago in je najceneje.

Podpore in posmrtnine.

A. Podpore:	Din
Gartner Anton, Bistrica	100.—
Bertoša Metod, pom. ljevač, Zagreb	250.—
Maraković Mato, radionica Sarajevo	200.—
Miloš Luka, radionica Sarajevo	100.—
Mikulčič Karlo, radionica Sarajevo	200.—
Cizel Anton, prog. del., Brežice	150.—
Jurkas Franc, prog. del., Brežice	150.—
Kozjak Franc, prog. čuvaj, Brezno	200.—
Mauer Anton, upokojenec, Ig	200.—
Podlesek Ludvik, kovač, Maribor I	100.—
Glaser Franc, profesion., Maribor II	150.—
Pekošak Franc, prog. del., Grobelno	150.—
Ložar Anton, premogar, kur. Ljublj.	150.—
Furek Mirko, delavec, Maribor I	100.—
Skvorc Matija, kotlar, Maribor I	200.—
Vertnik Franc, zvaničnik, Celje	200.—
Malnika Josip, radionica Sarajevo	300.—
Pinjušič Anton, radionica Sarajevo	200.—
Miličević Frano, radionica Sarajevo	200.—
Hermec Ivan, prog. del., Krško	150.—
Petek Franc, prog. del., Ponikva	100.—
Zorman II Ivan, kurilnica Ljubljana	150.—
Vrance Ivan, vododajalec, Brezno	100.—

B. Posmrtnine:

Kosmath Hinko, Ptuj, po umrli ženi	300.—
Vdovi Fistič Jakob, kurj., Maribor	250.—
Vdovi Šemerl Filipa, Novo mesto	500.—
Kocjančič Filip, Zalog, po umrli ženi	350.—
Renner Miha, Mar. III, po umrli ženi	350.—
Vdovi Pfeifer Fr., prov. del. Maribor	700.—

Skupno izplačano Din 6550.—

Do 1. nov. 1928 že izplačano Din 108.875.—

Celotno Din 115.425.—

RAZLIKA v Vašo korist do 30%

če nabavite blago za obleke, plašče, perilo itd. pri

NOVAKU LJUBLJANA 15 KONGRESNI TRG 15

Največja izbira kamgarnov in sukna za civilne in službene obleke, za plašče damske in moške. Nad 200 novih vzorcev za pomlad!!

Blago za perilo, rjuhe i. t. d. najboljših znamk.

Priznana najcenejši nakup! Oglejte si zalogo! Prepričajte se!